

Quickscan natuurwetgeving Arendsweg 55 te Enschede

Drs. John Mulder

Ecologisch
Adviesbureau
Mulder

Colofon

Mulder,J.(2014): Quickscan natuurwetgeving Arendsweg 55 te Enschede. Ecologisch Adviesbureau Mulder, Beemte Broekland.

Opdrachtgever: Maatschap Wargerink, Enschede.

Status rapport: definitief.

Datum rapport: 6 juni 2014.

Aantal pagina's: 16.

Ecologisch Adviesbureau Mulder
Holhorstweg 4
7341 AC Beemte Broekland
telefoon: 055-3010085 / 06-30470511
e-mail: contact@ecologischadviesbureau.nl
internet: www.ecologischadviesbureau.nl

© 2014 Ecologisch Adviesbureau Mulder.

Ecologisch Adviesbureau Mulder is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Mulder; opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Mulder voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding en doel.....	4
1.2 Natuurwetgeving.....	4
1.3 Methode.....	4
2 Planlocatie en ontwikkelingen.....	5
2.1 Situering en begrenzing.....	5
2.2 Huidig gebruik en beoogde ontwikkeling.....	5
3 Toepassing wetgeving.....	7
3.1 Flora- en faunawet.....	7
Flora.....	7
Vogels.....	7
Vleermuizen.....	8
Grondgebonden zoogdieren.....	8
Overige soorten.....	8
Samenvatting.....	9
3.2 Gebiedsbescherming.....	9
4 Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	11
4.1 Inleiding.....	11
4.2 Te verwachten effecten.....	11
5 Conclusies.....	12
Bijlage 1.....	13
Flora- en faunawet.....	13
Natuurbeschermingswet.....	15
Ecologische Hoofdstructuur.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Maatschap Wargerink heeft het voornemen een bestaande open kapschuur te vervangen voor een iets grotere meer dichte kalverstal. Het betreft vooral een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan.

Bij ruimtelijke ingrepen en wijzigingen van bestemmingsplannen dient onderbouwd te worden of het voornemen 'redelijkerwijs uitvoerbaar' is. In een vroegtijdig stadium van de planvorming dient inzichtelijk gemaakt te worden of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen optreden en of er voldoende mogelijkheden zijn om eventuele effecten te mitigeren of compenseren. Ook de noodzaak voor ontheffingen of vergunningen in het kader van o.a. de natuurwetgeving dient onderzocht te worden. Voorliggende rapportage gaat hierop in.

1.2 Natuurwetgeving

Op het ogenblik kan de relevante wetgeving verdeeld worden in soortbescherming en gebiedsbescherming. Soortbescherming wordt geregeld in de Flora- en faunawet.

De Flora- en faunawet (kortweg Ff-wet) beschermt inheemse dier- en plantensoorten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in verschillende beschermingscategorieën. Activiteiten die mogelijk effecten op beschermde soorten met zich mee kunnen brengen, dienen getoetst te worden aan de Flora- en faunawet.

Gebiedsbescherming wordt geregeld door de Natuurbeschermingswet 1998 (kortweg Nb-wet) en de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). De Nb-wet beschermt Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Indien effecten op deze gebieden verwacht kunnen worden bij activiteiten is toetsing aan de Nb-wet noodzakelijk.

Planologische bescherming van gebieden wordt in de Wro via de Ecologische Hoofdstructuur gerealiseerd. Toetsing vindt primair plaats bij ruimtelijke procedures en andere vergunningaanvragen. Een uitgebreide beschrijving van de natuurwetgeving is opgenomen in bijlage 1.

1.3 Methode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- of diersoorten is bepaald aan de hand van een oriënterend veldbezoek op 31 maart 2014, openbaar toegankelijke verspreidingsdata en deskundigenoordeel (expert judgement).

Tijdens een oriënterende veldbezoek vindt geen volledige inventarisatie plaats. Het bezoek is erop gericht te checken of er beschermde soorten in of nabij het plangebied voor (kunnen) komen en in hoeverre de planlocatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen (geschikt habitat).

De beoogde ontwikkelingen worden getoetst op de soorten die aan de hand van veldbezoek, habitatgeschiktheid en expert judgement daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden en/of aantoonbaar aanwezig.

2 Planlocatie en ontwikkelingen

2.1 Situering en begrenzing

De planlocatie is gelegen aan de Arendsweg 55 te Enschede. Het betreft een agrarisch erf in een kleinschalig agrarisch landschap. Afbeelding 1 toont de ligging.

Afbeelding 1. Luchtfoto van plangebied (rood omrand) en omgeving.

2.2 Huidig gebruik en beoogde ontwikkeling

Op het ogenblik staat op de beoogde bouwlocatie een kapschuur. Zie afbeelding 2. De wens bestaat om hier een stevigere kalverschuur te realiseren. Zie schetstekening in afbeelding 3.

Afbeelding 2. Huidige kapschuur met links de kalverschuur.

Afbeelding 3. Nieuwe situatie.

3 Toepassing wetgeving

3.1 Flora- en faunawet

Op basis van het veldbezoek, een inschatting van habitatgeschiktheid, bestaande verspreidingsinformatie (Soorten op de Kaart) en een deskundigenoordeel is een aantal soorten geselecteerd die op of nabij het plangebied aanwezig zijn of voor zouden kunnen komen. Deze worden in dit hoofdstuk per soortgroep behandeld.

Flora

Het plangebied bestaat vrijwel geheel uit gebouw en verharding. Er zijn geen tekenen van beschermde planten waargenomen, noch worden deze op basis van aanwezig habitat verwacht.

Vogels

In de dakconstructie van de te amoveren schuur zijn vanwege de aangewende constructie geen mogelijkheden aanwezig voor broedvogels. Zie afbeelding 4. In de naastgelegen kalverstal waren ten tijde van het veldbezoek meerdere huismussen aanwezig in de open nok. Aangezien er ook tsjilpende mannen bij zaten en er zich potentieel geschikte broedplaatsen in de dakconstructie bevinden wordt aangenomen dat hier gebroed wordt. Het is mogelijk dat de broedvogels gebruik maken van de openingen in de kopse zijde van dat gebouw, een plek die mogelijk door de realisatie van de plannen ontoegankelijk kan worden. Zie afbeelding 5. De website Soorten op de Kaart geeft voor de regio ook kans op Steenuil. Het voorkomen van die soort binnen de onderhavige structuren wordt evenwel uitgesloten. Het samengaan met Huismussen onder een dak is geen optie.

Afbeelding 4. Constructie ongeschikt voor broedvogels.

Afbeelding 5. Mogelijke invliegopeningen van Huismussen.

Vleermuizen

Er zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De holle ruimte in de dakconstructie van de kalverschuur waar de huismussen in gaan is te ruim en zonder hangmogelijkheden.

Grondgebonden zoogdieren

Van de grondgebonden zoogdieren worden hier hooguit op het terrein levende zeer algemene soorten (Bruine rat, Huismuis, Bosmuis en Huispitsmuis) verwacht. Ook de Steenmarter komt voor in de regio. Van deze soort werden geen waarnemingen of sporen vastgesteld. De verblijfsmogelijkheden zijn ook gering en het samen met huismussen voorkomen in dezelfde ruimte is niet mogelijk. Er worden dus geen zwaardere beschermde grondgebonden zoogdieren verwacht. Soorten op de Kaart geeft ook Hermelijn voor de regio. De stallen kunnen echter geen functie vervullen voor deze soort.

Overige soorten

Voor amfibieën zijn geen mogelijkheden aanwezig binnen de sloop- en bouwlocatie. Voor de regio wordt kans op Boomkikker en Kamsalamander aangegeven door Soorten op de Kaart. Op basis van habitatongeschiktheid zijn amfibieën en ook geen reptielen te verwachten. Dit geldt tevens voor beschermde ongewervelden.

Samenvatting

De bevindingen van het veldbezoek (waarnemingen en habitatgeschiktheidsbeoordeling) en de overige bronnen brengen het volgende beeld naar voren: het plangebied voorzien voor zwaarder beschermde plant- en diersoorten geen geschikt habitat en/of bevat geen geschikte (landschaps)elementen. De aanwezigheid van en effecten op zwaarder beschermde soorten hier worden dan ook uitgesloten. Tabel 1 geeft een overzicht van mogelijk aanwezige soorten, de functie die de aanwezige structuren hen biedt en de van toepassing zijnde beschermingsregimes.

soorten	functie	beschermingsregime
Huismuis	nest, leefgebied	vogels, nesten jaarrond beschermd
Bruine rat, Huismuis	leefgebied	uitsluitend zorgplicht
Bosmuis	leefgebied	tabel 1*
Huisspitsmuis	leefgebied	tabel 1*

Tabel 1. Mogelijk voorkomende soorten.

* Zoals in de AMvB uit 2005.

3.2 Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

De planlocatie is gelegen aan de Arendsweg 55 in de gemeente Enschede in de provincie Overijssel binnen kilometerhok met Amersfoortcoördinaten 258/466. De afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden 'Witte Veen' en 'Aamsveen' bedragen respectievelijk 2250 meter en drie kilometer.

Gezien het karakter van de ingreep op zich worden effecten op genoemde Natura 2000-gebieden niet verwacht. Indien de nieuwe schuur echter gepaard gaat met uitbreiding van de veestapel is ammoniakemissie een issue voor de Natuurbeschermingswet en dient door het bevoegd gezag (Provincie Overijssel) beoordeeld te worden.

Ecologische Hoofdstructuur

De planlocatie is gelegen buiten de EHS. De EHS begint namelijk juist buiten het plangebied. Zie afbeelding 6. De plannen leggen daarom geen ruimtebeslag op de EHS en ook andere effecten op EHS zijn uit te sluiten.

Afbeelding 6. Ligging t.o.v. Ecologische Hoofdstructuur (groen).

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten in beeld gebracht bij uitvoering van de plannen zonder voorafgaande mitigatie of compensatie.

Effecten van ruimtelijke ingrepen kunnen bestaan uit het verontrusten, verstoren en/of doden van individuen en aantasting van kwaliteit en kwantiteit van leefgebied, isolatie van populaties e.d. Van groot belang is dat de functionaliteit van de vaste verblijfplaatsen intact blijft. Bij een beoordeling dient ook de omgeving betrokken te worden. De effecten zijn te verdelen in effecten tijdens de werkzaamheden (kortetermijneffecten) en effecten op de langere termijn door het gebruik.

4.2 Te verwachten effecten

In deze paragraaf worden de effecten van de geplande activiteiten op de resultaten getoetst aan de Flora- en faunawet. Anders gezegd: het effect van de geplande activiteiten op de eventuele potentie/functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna wordt getoetst.

Onder kortetermijneffecten zijn de effecten te scharen die tijdens het verwijderen van bestaande structuren en bouw van de nieuwe kalverstal op kunnen treden. Bij het bouwen van de nieuw kalverstal tegen het ernaast gelegen gebouw kunnen tevens potentiële invliegopeningen voor Huismussen onbereikbaar worden. Om te kijken of er afdoende andere invliegopeningen aanwezig zijn, is middels een ladder de kapconstructie van de naastgelegen schuur geïnspecterd. Daaruit bleek dat er veel mogelijkheden zijn voor Huismussen om de broedplaatsen te bereiken. Daarmee wordt het voortbestaan van de broedplaats gegarandeerd.

Bouwactiviteiten aan de kapschuur gedurende het broedseizoen zullen naar verwachting geen negatieve effecten op naastgelegen broedpopulatie met zich meebrengen.

Langetermijneffecten door de vervanging van de kapschuur op aanwezige natuurwaarden worden niet verwacht.

Door het te verwachten uitblijven van effecten zijn maatregelen niet nodig.

5 Conclusies

De activiteiten samenhangend met de plannen zijn beoordeeld aan de gebiedsbeschermderegelgeving Natuurbeschermingswet en Ecologische Hoofdstructuur.

Het plangebied valt buiten deze beschermderegebieden in de regio. Voor de Natura 2000-gebieden in de regio worden invloeden vallende onder de externe werking door de sloop- en bouwactiviteiten ook uitgesloten geacht. Een eventuele uitbreiding van de veestapel brengt problemen met zich mee die wel vergunningplichtig zijn (ammoniakemissies). Een dergelijke uitbreiding is in onderhavige toets niet onderzocht.

Ten behoeve van geplande activiteiten in het plangebied is een quickscan uitgevoerd naar door de Flora- en faunawet (strikt) beschermdere flora en fauna.

Op basis van de quickscan zijn beschermdere soorten op of nabij de planlocatie aangetroffen, maar kunnen effecten op deze (strikt) beschermdere soorten (conform bedoeld in de tabellen 2 en 3 van de bij de Flora- en faunawet behorende AMvB) worden uitgesloten.

Bijlage 1

Flora- en faunawet

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld.

De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

Categorie 1:

Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in instandhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).

Categorie 2:

Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: middelhoog beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van EL&I getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.

Categorie 3:

Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn strikt beschermde soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Vleermuizen vallen geheel in deze categorie. Van deze soortgroep zijn met name de vaste rust- en verblijfplaatsen en de vliegroutes beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor de onder deze categorie vallende soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in instandhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen

gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Zorgplicht

Voor soorten waarvoor een vrijstelling bestaat, blijft onverkort de *zorgplicht* (Artikel 2) van kracht, d.w.z. handelingen waarbij vermoed kan worden dat er nadelige gevolgen voor planten of dieren mee kunnen worden veroorzaakt, dienen zoveel mogelijk te worden nagelaten of te worden beperkt.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet formuleert de algemene zorgplicht aldus:

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Vogels

Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn, tenzij vaste verblijfplaatsen in het geding zijn die jaarrond van belang zijn. Deze soorten zijn genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten', zoals bevoegd gezag per brief van 25 augustus 2009 heeft laten weten als zijnde nieuw beleid. Speciale aandacht dient ook uit te gaan naar vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. (zgn. categorie 5-soorten uit de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten). Deze zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de directe omgeving geen alternatieven voorhanden zijn. Dat vergt een omgevingscheck.

Effectenbeoordeling

Wanneer er beschermde soorten in een gebied zijn aangetroffen, zal men moeten onderzoeken wat voor effecten de voorgenomen handelingen/acties hebben op de aanwezige soorten en biotopen (effectenstudie). Als uit de effectenstudie blijkt dat er handelingen gaan plaatsvinden die nadelige gevolgen hebben op de aanwezige beschermde soorten, is een aanvraag ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en Faunawet aan de orde bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het ministerie van Economische Zaken. Daarbij zal in beeld moeten worden gebracht hoe de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke gevolgen niet of in mindere mate zullen optreden.

Sancties

In geval van overtredingen van de Flora- en faunawet kan de handhaver het werk stilleggen, activiteiten verbieden of beëindigen en/of proces-verbaal opmaken. Overtredingen van de

Flora-en faunawet zijn een economisch delict. Hierop zijn relatief hoge boetes mogelijk, die door de rechter worden opgelegd. In alle gevallen worden geconstateerde overtredingen behandeld door het Openbaar Ministerie (Justitie).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet kent twee soorten gebieden, te weten Beschermde natuurmonumenten en Natura 2000-gebieden.

Artikel 19d, lid 1 van de Nb-wet schrijft het volgende voor:

Natuurbeschermingswet artikel 19d, lid 1

Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van Gedeputeerde Staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het derde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 10a, eerste lid, aangewezen gebied of een gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, derde lid, kunnen verslechteren of een verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19f, lid 1 schrijft het volgende voor:

Natuurbeschermingswet artikel 19f, lid 1

Voor nieuwe projecten of andere handelingen waarover Gedeputeerde Staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een op grond van artikel 10a, eerste lid, of het gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, derde lid, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.

In concreto betekent dit dat een project waarvan negatieve effecten worden verwacht, maar waarvan is uitgesloten dat deze effecten significante gevolgen kunnen hebben voor het gebied, volstaan kan worden met een toets van verslechtering en verstoring van de kwaliteit van het gebied (artikel 19d, lid 1).

Indien significante negatieve effecten uit te sluiten zijn, maar mogelijk wel effecten optreden kan worden volstaan met een onderzoek naar niet-significante effecten en een vergunningsaanvraag via de verslechtering- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten, dan wel dat deze een verstoring effect hebben op soorten. Bij de aanvraag brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten kunnen zijn van de activiteit op de natuurwaarde in het gebied en welke verzachtende maatregelen hij van plan is te nemen. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelen aanvaardbaar is.

Ecologische Hoofdstructuur

De EHS heeft als doel een samenhangend systeem van natuurgebieden van een goede kwaliteit te vormen. Om dit doel te kunnen bereiken geldt er voor de gehele EHS een planologische basisbescherming conform de Nota Ruimte. Dit houdt in dat in deze gebieden in principe geen ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Het gaat om nieuwe ingrepen die nog niet planologisch zijn afgewogen en vastgelegd in streek- en bestemmingsplannen. Volgens het 'nee, tenzij'-principe staat de overheid dergelijke ingrepen alleen toe als de initiatiefnemer kan aantonen dat sprake is van redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet de initiatiefnemer onderbouwen dat de ingreep redelijkerwijs niet elders of op een andere wijze kan worden gerealiseerd (ontbreken van reële alternatieven). Mocht de ingreep toch worden toegestaan, dan is het compensatiebeginsel aan de orde. Er dient een netto winst voor de EHS gerealiseerd te worden.

Er dient getoetst te worden op significant negatief effecten op wezenlijke (actuele en potentiële) kenmerken en waarden, zoals natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

Indien significante effecten te verwachten zijn kan doorgang mogelijk plaatsvinden voor individuele ingrepen als er sprake is van een groot openbaar belang én er geen alternatieven voorhanden zijn. Als dit niet aangetoond kan worden is er bij individuele kleinschalige ingrepen nog de mogelijkheid tot het aanvragen van een herbegrenzing om andere dan ecologische redenen. Vooroverleg met de provincie is dan raadzaam.